

OSLO TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 23.02.2023 i Oslo tingrett,
Sak nr.: 22-182065TVA-TOSL/08
Dommer: Tingrettsdommer Ole Christian Wenstøp Sørensen
Saken gjelder: Klage over utlegg

Jan Kåre Christensen

mot

Oslo kommune v/ordføreren

Oslo kommune Innkrevningsetaten

KJENNELSE

Saken gjelder klage over utleggsforretning avholdt av Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum.

Oslo kommune v/ordføreren har med Innkrevningsetaten, Kommunal inkasso som prosessfullmektig fremsatt begjæring om utlegg hos Jan Kåre Christensen. Namsfogden avholdt utleggsforretning 14. september 2022. Det ble tatt utlegg i Christensens eierandel i fast eiendom, motorvogn og lagt ned trekk i lønn.

Christensen fremsatte overfor namsmannen klage over utleggsforretningen den 22. september 2022 som senere er supplert med en rekke henvendelser og dokumentasjon.

Namsmannen har vurdert Christensens klage, men ikke funnet grunnlag for å gjøre endringer og opprettholder sin beslutning slik det fremgår av utleggsforretningen.

Namsmannen har 14. desember 2022 oversendt klagen til retten for videre behandling.

Rettsgebyr for behandling av klagen ble innbetalt 15. desember 2022.

Ved rettens brev av 16. desember 2022 ble partene gitt frist til 9. januar 2023 for bemerkninger i saken.

Innkrevningsetaten har 3. januar 2023 meddelt å ikke ha bemerkninger og slutter seg til namsmannens vurdering.

Christensen har i et stort antall henvendelser vedlagt betydelig mengde dokumenter gitt bemerkninger til klagen. Måten bemerkningene er fremsatt gjør det utfordrende å gjengi dem, men det vesentligste retter seg mot vedtak truffet i saken som anføres både å være lovstridige og å være et overgrep. Videre at den utforming bla en mur er gitt er foretatt etter veiledning fra Plan- og bygningsetaten i Oslo. Det foreligger også forskjellsbehandling da mange andre har fått lignende mur godkjent.

Til utleggsforretningen er anført at det ikke kan tas utlegg i BMW da denne eies av ektefellen og er kjøpt for hennes arvede midler. Av helsemessige årsaker har hun i det daglige også behov for bilen. Videre at det ikke er rom for trekk i feriepenger hos tidligere arbeidsgiver.

Christensen foreslår rettsmøte avholdt og at saken passer for rettsmekling.

Sakens bakgrunn og vurdering av klagen er av namsmannen beskrevet slik:

Namsmannens uttalelse

Namsmannen mottok den 11.04.2022 begjæring om tvangfullbyrdelse av 05.04.2022 mot Jan Kåre Christensen fra Oslo kommune v/ordføreren. Innkrevningsetaten, Kommunal inkasso er saksøkers prosessfullmektig. Heretter vil Christensen omtales som klager og Oslo kommune v/ordføreren ved Innkrevningsetaten vil omtales som klagemotpart.

Namsmannen har mottatt flere klager og en rekke andre henvendelser fra klager før og etter avholdelse. Klager klager over namsmannens beslutning om å fremme saken og dermed resultatet. Klager påstår namsmannens beslutning om å fremme saken omgjort, utleggstrekket stanset/nedjustert og utleggspant i motorvogn med registreringsnummer EK78190 slettet.

Tvangsgrunnlaget i utleggssaken er vedtak om tvangsmulkt gitt i medhold av plan- og bygningsloven (pbl.) § 32-5 jf. tvangfullbyrdsloven (tvfbl.) § 7-2 bokstav d av 19.08.2019 og 28.02.2020. Klager ble forelagt begjæringen og varslet om tvangfullbyrdelse den 23.05.2022. I sakens anledning møtte klager i Namsfogden i Oslo sine kontorer den 01.06.2022. Klager motsatte seg kravet og ønsket å fremme innsigelse mot behandling av saken.

Den 07.06.2022 mottok namsmannen skriftlig innsigelse av 05.06.2022 fra klager. Innsigelsen omhandlet i størst grad klager sitt syn på lovligheten av muren som tvangsmulktvedtakene springer ut av og klager sitt syn på Plan- og bygningsetaten. Klager anførte også at kravet var foreldet. Klager gjentok sine innsigelser mot kravet i elleve henvendelser til namsmannen før avholdelse. Namsmannen gjennomførte utleggsforretning og behandlet klager sine innsigelser til kravet. Resultatet av utleggsforretningen ble utleggspant i motorvogn og fast eiendom samt trekk i klager sine ytelser.

Den 22.09.2022 mottok namsmannen to likelydende klager fra klager hvor innsigelsene mot kravet ble gjentatt. Klager klaget også over utleggspant i motorvogn og nedlagt utleggstrekk. Forut for klagebehandling sendte klager ytterligere 13 klagehenvendelser, samt en rekke andre henvendelser med i liten grad relevant dokumentasjon. Namsmannen behandlet klagen den 09.11.2022. Klager ønsket namsmannens behandling av klagen oversendt tingretten for ny behandling i henvendelse av 10.11.2022. Etter henvendelsen av 10.11.2022 har den saksøkte fortsatt å henvende seg til namsmannen i stort kvantum. Henvendelsene inneholder i stor grad det som er gjengitt i innsigelser forut for avholdelse, samt i klager.

Klager fikk frist til 22.11.2022 til å dokumentere sine anførsler. Namsmannen har forsøkt å veilede klager til å sende inn tilstrekkelig og relevant dokumentasjon. Dokumentlisten inneholder deler av henvendelsene som klager har sendt inn. Dersom retten ønsker all dokumentasjon oversendt, kan dette fås på forespørsel til namsmannen.

Klagers anførsler

Klager anfører primært at det ikke finnes et krav da han mener muren, boden og terrengendringene som tvangsmulktvedtakene springer ut av er lovlig. Dersom namsmannen kommer til at det foreligger et krav mot klager, anfører klager sekundært at kravet er foreldet da pålegg om retting/tilbakeføring og vedtak om tvangsmulkt på kr 20 000 ble gitt i 2015. Endelig anfører klager at utleggspant i motorvogn med registreringsnummer EK78190 må oppheves da denne er beslagsfri og utleggstrekk stanset/nedjustert, dersom namsmannen finner at kravet ikke er foreldet.

Namsmannens vurdering

Som nevnt ovenfor har klager oversendt en svært stor mengde dokumentasjon. Dokumentasjonen består i aller størst grad av tekst fra klager som beskriver han og ektefellen sitt syn på Plan- og bygningsetaten, samt deres syn på den omtvistede muren, boden og terrengendringene.

Vedtakens gyldighet, jf vedlegg 33

Klager anfører at den omtvistede muren, boden og terrengendringene er lovlige. Lovligheten av klagemotpartens avslag på søknad om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan "Reguleringsplan for småhusområder i Oslos ytre by, S-4220 vedtatt 15.03.2006, med reviderte reguleringsbestemmelser vedtatt 12.06.2013 er prøvet av Oslo tingrett i dom av 21.12.2018. Tingretten fastsatt at muren, boden og terrengendringene var i strid med reguleringsplanen og at klagemotparten sitt avslag på søknad om dispensasjon var gyldig. Klager anket over tingrettens avgjørelse. Den 08.03.2019 avsto Borgarting lagmannsrett klagers anke. Muren, boden og terrengendringen er følgelig lovstridige.

Spørsmålet blir videre om vedtakene om tvangsmulkt er gyldige. Statsforvalteren i Oslo og Viken, tidligere Fylkesmannen, har tatt stilling til gyldigheten av vedtakene i brev av 18.10.2022. Herfra hitsettes; Det følger av pbl. § 32-1 at kommunen plikter å forfølge ulovlige forhold. Oppføring av mur, bod og terrenginngrep i strid med reguleringsplaner er slike ulovlige forhold. Tvangsmulkt kan benyttes som sanksjonsmiddel fra kommunen for å ettergå de ulovlige forholdene, jf. pbl. § 32-5.

Sanksjon ved tvangsmulkt skal virke som et oppfyllespress og mulkten må stå i et rimelig forhold til ulovligheten. Klager har blitt gitt flere anledninger til å innrette seg etter pålegg og har fått forlenget frister for både retting og betaling. Klager er også ved flere anledninger gjort oppmerksom på at mulkten kan frafalles dersom pålegg om endring/tilbakeføring oppfylles.

I Oslo tingrett sin dom av 21.12.2018 er fastsatt at ulovligheten for muren utgjør en overskridelse på 1,35 m og for terrenginngrep ved oppføring av bod utgjør en overskridelse på 0,647 prosent BYA. Retten fastsatt at begge overskridelser utgjorde vesentlige forhold.

Det er på det rene at klager ikke har etterkommet pålegg om retting eller overholdt frister for betaling. Dermed har ikke mulkten virket etter sin hensikt. Basert på ovenstående finner namsmannen at tvangsmulkten står i rimelig forhold til ulovlighetene.

Endelig følger det av pbl. § 32-5 annet ledd at det kan fastsettes at tvangsmulkt løper "så lenge det ulovlige forhold vedvarer". Den ulovlige muren, boden og de ulovlige terrengendringene er ikke rettet i henhold til pålegg. Tvangsmulkt kan derfor fortsatt pålegges.

Klager kan etter dette ikke høres med anførselen om at vedtakene er ugyldige.

Utleggstrekk

Vedrørende utleggstrekket bemerker namsmannen at klager ikke lenger mottar ytelser fra trekkpliktig arbeidsgiver. Dette medfører at trekket på behandlingstidspunktet ikke er aktivt. Namsmannen har derfor ikke tatt stilling til klager sine inntekter og utgifter, og vurderer derfor ikke spørsmålet om lønnstrekk.

Tvangskraftig tvangsgrunnlag (krav)

Et materielt vilkår for tvangsfullbyrdelse er at det foreligger et krav som er forfalt og misligholdt, jf. tvfbl. § 4-4. Spørsmålet blir følgelig om det foreligger et krav.

Beslutning om tvangsmulkt er å regne som et krav på penger. Det følger av tvfbl. § 7-2 bokstav d om særlige tvangsgrunnlag at en beslutning om tvangsmulkt utgjør et tvangsgrunnlag for tvangsfullbyrdelse. Tvangsgrunnlaget i foreliggende sak er to vedtak om tvangsmulkt datert 19.08.2019 og 28.02.2020. Begge vedtakene bygger på pålegg fra Plan- og bygningssetaten i Oslo kommune om retting av ulovlige forhold av 08.09.2015.

Namsmannen finner etter dette at det foreligger et krav.

Videre blir spørsmålet om kravet er forfalt og misligholdt. I brev fra klagemotpart til klager av 19.08.2019 fikk klager frist til 15.10.2019 til å innrette seg etter pålegg om retting/tilbakeføring. Dersom retting/tilbakeføring ikke ble etterkommet, ville det påløpe ytterligere tvangsmulkt og forfalt mulkt ville bli innfordret uten nytt varsel. Den 28.02.2020 ble sendt nytt brev til klager, med ny frist for retting/tilbakeføring innen 01.06.2020 og nye vedtak om ytterligere, trinnvis tvangsmulkt. Forfallsdato for forfalt mulkt var for kr 60 000 den 01.09.2020, kr 80 000 den 01.12.2020 og kr 100 000 den 01.02.2021. I brev av 12.11.2020 ble klager gitt ny frist for retting/tilbakeføring innen 15.04.2021. I brev av 05.05.2021 ble klager gitt nye forfallsdatoer på forfalt mulkt, for kr 80 000 den 15.09.2021 og kr 100 000 den 15.07.2021. I brev av 14.09.2021 ble klager igjen gitt ny frist for retting/tilbakeføring, til 15.10.2021. Nye vedtak om tvangsmulkt ville forfalle for kr 120 000 den 15.10.2021 og kr 140 000 den 15.11.2021 dersom pålegget ikke ble etterkommet.

I hvert av brevene ble klager gjort oppmerksom på at forfalt tvangsmulkt ville bli innfordret uten nytt varsel og at det kunne bli vedtatt nye og høyere tvangsmulker.

Klager har ikke etterkommet pålegg om retting/tilbakeføring og har heller ikke betalt tvangsmulkt. Klager har motsetningsvis uttalt i sine henvendelser til namsmannen at han nekter å etterkomme klagemotparten sine pålegg og ikke kommer til å betale "en krone" i tvangsmulkt.

Da det ulovlige forholdet består jf. pbl. § 32-5 og forfalt tvangsmulkt ikke er betalt i henhold til frister, er kravet forfalt og misligholdt i henhold til tvangsfullbyrdsesloven § 4-4.

Et formelt vilkår for tvangsfullbyrdelse er at det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag. Vedtak om tvangsmulkt er et særlig tvangsgrunnlag. Det følger av tvfbl. § 4-18 at særlige tvangsgrunnlag blir tvangskraftige når [klagemotpart] har sendt skriftlig varsel til [klager] som gjør oppmerksom på at "tvangsfullbyrdelse vil bli begjært" dersom kravet ikke blir betalt innen 14 dager, og betaling ikke skjer innen fristen. Klager ble varslet om tvangsfullbyrdelse i brev av 07.03.2022.

Vilkårene for tvangsfullbyrdelse er etter dette oppfylt. Klager kan ikke høres med at det ikke finnes et krav. Klagemotparten kunne følgelig begjære tvangsfullbyrdelse av sitt krav mot klager.

Foreldelse

For det tilfellet at namsmannen kommer til at klagemotparten har et krav mot klager, anfører klager at kravet er foreldet. Til støtte for sin anførsel har klager påpekt at namsmannen i tidligere utleggsforretning nektet en utleggsforretning fra klagemotparten fremmet med den begrunnelse at kravet var foreldet.

Namsmannen skal gjøre en selvstendig, konkret vurdering av kravet i hver enkelt sak og er derfor ikke bundet av sine tidligere avgjørelser.

Krav om tvangsmulkt er å regne som krav på penger. Foreldelseslovens regler om foreldelse av pengekrav etter foreldelsesloven (fl.) § 2, jf. § 1 kommer derfor til anvendelse. Det følger av fl. § 2 at den alminnelige foreldelsesfrist for pengekrav er tre år. Etter fl. § 3 nr. 1 løper foreldelsesfristen fra den dagen klagemotparten "tidligst har rett til å kreve oppfyllelse".

I vedtaket av 19.08.2019 ble klager gitt en frist til å etterkomme pålegget innen 01.06.2019. Som det fremgår av namsboken av 14.09.2022, kunne kommunen tidligst kreve oppfyllelse fra og med den 02.06.2019. Videre ble foreldelsesfristen avbrutt da utleggsbegjæring ble sendt til namsmannen den 05.04.2022, jf. fl. § 17 nr. 1. Da det i perioden mellom den 02.06.2019 og den 05.04.2022 ikke hadde gått tre år, vil ikke kravet anses å være foreldet etter fl. § 3. Det var heller ikke gått tre år fra da klagemotpart kunne kreve oppfyllelse av vedtaket av 28.02.2020. Kravene er etter dette ikke foreldet.

Beslagsfrihet

Klager anfører at det ikke kan tas pant i motorvogn med registreringsnummer EK78190 ettersom bilen er nødvendig for klager sin ektefelle for å komme seg til og fra arbeid, til behandling og ellers være mobil. Klager har ved legeattest dokumentert at ektefellen er avhengig av bil for å komme seg til jobb, behandling og lignende grunnet hennes helsetilstand. Klager har også opplyst at motorvognen ble ervervet med ektefellens arvede midler.

Det følger av dekningsloven (deknsl.) § 2-2 at fordringshaveren har rett til dekning i ethvert formuesgode som kan omsettes og som "tilhører skyldneren på beslagstiden". I Kjøretøyregisteret fremgår at klager har stått registrert som eneeier av motorvognen siden 20.05.2022. Klager har i forbindelse med klagen ikke fremlagt dokumentasjon som skulle tilsa at klager ikke er den reelle eier av bilen, foruten om opplysninger om at motorvognen er ervervet med ektefellens arvede midler og at "det er hennes bil".

Klager har forsøkt å dokumentere at ektefellen er reell eneeier av motorvognen. Som dokumentasjon for ervervelsen har klager ført fullmakter fra DNB og Danske Bank som viser at han og ektefellen disponerer felles konti som er registrert i klager sitt navn. Klager har opplyst at de arvede midlene gikk inn på deres felles regningskonto. Det er ikke ført dokumentasjon som viser eller tilsier at de arvede midlene ble holdt adskilt fra øvrige midler for å unngå sammenblanding. Klager sine egne uttalelser om hans og ektefellens økonomi taler tvert imot for at deres økonomi er uadskillelig. Namsmannen finner etter dette at det ikke kan konstateres separatistrett til midlene benyttet til å erverve den aktuelle motorvognen. Det er derfor ikke grunnlag for å si at motorvognen ble ervervet med ektefellens egne midler og at hun derfor er reell eneeier av motorvognen. Det er ikke ført ytterligere dokumentasjon for at ektefellen er eneeier.

Namsmannen finner grunn til å nevne at det er en presumsjon for at ektefeller eier formuesgoder ervervet under ekteskapet sammen, jf. ekteskapsloven § 31 annet ledd. Det foreligger ingen ektepakt mellom klager og ektefellen som fraviker presumsjonsregelen. Namsmannen tar allikevel ikke stilling til et eventuelt eierforhold mellom klager og ektefellen da klager ikke anfører delvis eierskap i motorvognen, og har gitt klart uttrykk for at han påstår utleggspantet i motorvognen opphevet.

Da det ikke er sannsynliggjort at noen andre enn klager var eier på beslagstidspunktet, kunne namsmannen beslutte utleggspant i motorvogn med registreringsnummer EK78190, jf. dekl. § 2-2.

Hvorvidt utleggspantet i motorvognen skal opprettholdes, må følgelig vurderes ut fra reglen om beslagsfrihet for personlige eiendeler i dekl. § 2-3.

I dekl. § 2-3 første ledd bokstav b fremgår at "transportmidler (...) som skyldneren eller noen av dennes husstand trenger for sitt yrke" kan anses som beslagsfrie så fremt verdien ikke overstiger to tredeler av folketrygdens grunnbeløp, kr 74 318. Ettersom klager har anført at ektefellen behøver bilen for transport grunnet ektefellens helsetilstand og det i klagen er fremlagt dokumentasjon som sannsynliggjør at verdien av bilen overstiger to tredeler av folketrygdens grunnbeløp, går ikke namsmannen nærmere inn på vurdering av beslagsfrihet etter § 2-3 første ledd bokstav b.

Videre følger det av dekl. § 2-3 annet ledd at "dersom skyldneren eller noen som tilhører dennes husstand lider av sykdom (...), skal det tas rimelig hensyn til det", samt at ting som nevnt under første ledd bokstav b "i særlige tilfeller" kan unntas selv om den samlede verdi overstiger to tredeler av folketrygdens grunnbeløp. Dekl. § 2-3 annet ledd utvider med dette unntaksretten som følger av første ledd. Rettspraksis fastsetter at beslagsfrihet kan gjelde for motorvogn som trengs av skyldner eller noen i skyldners husstand grunnet sykdom, selv om behovet ikke er knyttet til yrke, jf. Rt-1994-1176 og Rt-1998-1099.

Namsmannen skal gjøre en konkret skjønnsmessig helhetsvurdering i hver enkelt sak av hvorvidt det er rimelig å unnta personlige eiendeler for utlegg. Terskelen for å innvilge beslagsfrihet for personlige eiendeler grunnet helsetilstand synes i rettspraksis å være relativt høy. I ny kjennelse fra Eidsivating lagmannsrett avsagt 11.11.2022 ble uttalt at høyt blodtrykk, kolesterol og skulderprotese ikke oppfylte vilkårene for å innvilge beslagsfrihet i motorvogn grunnet personens helsetilstand, jf. LE-2022-155587. Kjennelsen viser til andre avgjørelser hvor beslagsfrihet i motorvogn heller ikke ble innvilget for en person som var sykemeldt på grunn av hjerteflimmer, psykiske problemer og smerter i rygg og bryst og som hadde stor nytte av bil som bidro til å hindre isolasjon, og heller ikke for person med omfattende helseproblematikk deriblant bevegelsesproblemer og som benyttet motorvognen som oppholdssted om natten, jf. henholdsvis LH-2011-14051 og LB-2020-18362.

Klager har dokumentert at ektefellen er avhengig av bil for å komme seg rundt grunnet et komplisert ankelbrudd i sommer. Dokumentasjonen tilsier at ektefellen fortsatt er i rekonvalesens. Basert på dokumentasjonen er ektefellen utvilsomt avhengig av eget transportmiddel for å komme seg til jobb og andre steder. Et beinbrudd må derimot kunne betraktes som en forbigående helseutfordring og ektefellen vil i tillegg ha anledning til å benytte seg av bilen frem til en eventuell begjæring om tvangssalg, uten at dette er et moment for saken.

Klager står videre oppført som eier av enda en motorvogn, med registreringsnummer DJ97755. Klager hevder at ektefellen ikke kan bruke en "gammel" og "stor" bil, da den kan være vanskelig for henne å manøvrere. Klager har ikke sannsynliggjort at ektefellen ikke kan bruke en større og eldre bil. Den større og eldre motorvognen er en Audi A8 fra 1998. Riktignok er en Audi A8 en relativt lang bil, men i den grad motorvognen anses å kunne brukes av klager, har namsmannen ingen opplysninger som tilsier at den større og eldre bilen ikke skal kunne brukes av klager sin ektefelle. Det må derfor kunne antas at ektefellen har anledning til å benytte seg av klager sin andre bil.

Namsmannen finner følgelig at det ikke er rimelig å ta hensyn til ektefellens helsetilstand i den grad at klager sin bil må anses som beslagsfri etter dekl. § 2-3 annet ledd.

Namsmannen opprettholder med dette beslutning om pant i motorvogn med registreringsnummer EK78190.

Konklusjon

Namsmannen har funnet at klager ikke kan høres med sine anførsler og opprettholder følgelig beslutningen om å fremme saken, samt utleggspant i motorvogn med registreringsnummer EK78190.

Retten bemerker:

Saken gjelder klage over namsmannens utleggsforretning hvor det bla et tatt utlegg i motorvogn og utleggstrekk i lønn.

Tvangsgrunnlag i utleggssaken er vedtak om tvangsmulkt i medhold av plan- og bygningsloven § 32-5, jf tvangsfullbyrdsloven § 7-2 bokstav d.

Christensen har i et stort antall henvendelse reist innsigelser som i stor grad retter seg mot kommunens vedtak hvor søknadene om dispensasjon for oppføring av støttemur og bod ble avslått. Henvendelsene bærer preg av at Christensen ser for seg at klagen innebærer en fullstendig ny gjennomgang av alle sakens sider, og at rettsmøte og rettsmekling er aktuelt.

Ved avgjørelse av om det skal holdes muntlig forhandling under tvangsfullbyrdelse, gjør hensynet til effektivitet og prosessøkonomi seg særlig gjeldende.

Av Rt-2008-257 avsnitt 54 fremgår:

«Ved avgjørelsen av om det skal holdes muntlig forhandling under tvangsfullbyrdelse, gjør hensynet til effektivitet og prosessøkonomi seg gjeldende med særlig tyngde. Hvis debitor under tvangsfullbyrdelse skal kunne forlange muntlig forhandling uten at det er tilstrekkelig grunn til det, vil det fordyre og forsinke tvangsprosessen, og dette vil være til hinder for effektiv rettshåndhevelse. Det er derfor viktig at EMK artikkel 6 nr. 1 ikke blir praktisert slik at saksøkte gis anledning til å benytte krav om muntlig forhandling til å trenere fullbyrdelsen.»

Slik retten ser det er det ikke grunn til å stille spørsmål ved om saksbehandlingen tilfredsstillende krav til rettferdig rettergang. Lovligheten og mulig grunnlag for dispensasjon for de tiltak og arbeider Christensen har gjennomført er gjentatt ganger grundig vurdert. Retten finner derfor at saken er tilstrekkelig opplyst gjennom den skriftlige

saksforberedelse, og at en muntlig forhandling ikke vil kunne bringe frem noe med avgjørende betydning for avgjørelsen.

Den forutgående behandlingen av søknadene om dispensasjon for de arbeider Christensen har gjennomført kan kort gjengis slik:

Søknad om dispensasjon, for allerede utførte arbeider på eiendommen Krokstien 2 c i Oslo, ble av Christensen første gang sendt Oslo kommune v/Plan- og bygningsetaten i april 2014. Søknaden var mangelfull å kunne ikke tas til behandling og saken ble derfor av kommunen avvist og avsluttet.

Christensen søkte derfor i 2016 på nytt om dispensasjon fra gjeldende regelverk om oppføring av bod og støttemur på eiendommen Krokstien 2 c i Oslo

I vedtak fra oktober 2016 har kommunen funnet at lovens vilkår for å gi dispensasjon ikke er oppfylt, og søknadene om oppføring av støttemur og bod ble avslått.

Kommunens vedtak ble påklaget, men kommunen fant ikke grunn til å omgjøre sine vedtak. Saken ble derfor oversendt Fylkesmannen i Oslo og Akershus som i april 2018 av slo klagene.

Saken ble deretter av Christensen bragt inn for Sivilombudsmannen som i mai 2018 mente at relevante momenter for mulig dispensasjon var sett og vurdert. Sivilombudsmannen fant således ikke tilstrekkelig grunn til å iverksette nærmere undersøkelser.

I juni 2018 ba Christensen Fylkesmannen om å omgjøre sine vedtak, noe som ble avslått.

Saken ble deretter bragt inn for Oslo tingrett hvor Christensen bla la ned påstand om at Fylkesmannens vedtak av 10. april 2018 er ugyldig.

Oslo tingrett avsa dom 21. desember 2018 hvor Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble frifunnet. Det ble konkludert med at det ikke foreligger grunnlag som kan lede til at Fylkesmannens avslag på å gi dispensasjon må kjennes ugyldig.

Christensen anket til lagmannsretten, og Borgarting lagmannsrett har ved beslutning av 8. mars 2019 nektet anken fremmet.

Kommunen v/Plan- og bygningsetaten har i vedtak av 8. september 2015 gitt pålegg om tilbakeføring av de ulovlige arbeidene som er utført på Christensens eiendom. Samtidig ble det vedtatt en tvangsmulkt som senere er regulert i samsvar med vedtatt tvangsmulktplan.

Christensen har ikke fulgt opp kommunens vedtak og har fremsatt klager, senest klage over Plan- og bygningsetatens vedtak om tvangsmulkt av 14. september 2021. Etter forutgående behandling i Plan- og bygningsetaten hvor klagen ikke ble tatt til følge ble saken oversendt Statsforvalteren.

Statsforvalteren har 18. oktober 2022 konkludert med at klagen ikke har ført frem og at kommunens vedtak stadfestes. Det er samtidig gjort oppmerksom på at vedtaket er endelig og ikke kan påklages videre.

De vedtak som er truffet i saken er således av domstoler og forvaltingsorgan grundig vurdert uten at Christensens ulike innvendinger har ført frem. Retten legger derfor til grunn at utleggsbegjæringen bygger på gyldige vedtak.

I sine henvendelser tilkjennegir Christensen å ikke ville etterkomme kommunens pålegg om retting, og at han heller ikke vil betale påløpt tvangsmulkt.

I saken foreligger det derfor forfalt tvangsmulkt som ikke er betalt og det foreligger mislighold, jf tvangsfullbyrdelsesloven § 4-4. Varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 er gitt 7. mars 2022.

Christensens anførsel om at kravene er foreldet kan ikke føre frem og det vises til foreldelsesloven § 2 hvor den alminnelige foreldelsesfrist for pengekrav er 3 år. Når det gjelder beregning av foreldelsesfrister og fristavbrytende tiltak vises til namsmannens gjennomgang.

Utlegg kan etter hovedregelen i dekningsloven § 2-2 tas i ethvert formuesgode som tilhører skyldneren.

I saken er det bla tatt utlegg i motorvogn med registreringsnummer EK78190. I Kjøretøyregisteret er motorvognen 22. mai 2022 registrert på Christensen som eier alene. Christensen anfører imidlertid at motorvognen er betalt med ektefellens arvede midler og derfor tilhører henne.

Det er imidlertid ikke fremlagt noen dokumentasjon eller opplysninger som underbygger de beløpsmessige transaksjoner som i så fall må ha funnet sted. De dokumenter som er fremlagt fra ektefellens bankforbindelser angår bekreftelse på kundeforhold og ektefellens gjensidige fullmaktsforhold og gir ikke opplysning om beløp eller enkelttransaksjoner.

Retten legger derfor til grunn, som namsmannen, at Christensen på utleggstidspunktet var eier av motorvognen og at det kan tas utleggspant i denne, tvangsfullbyrdelsesloven § 7-1 andre ledd, jf dekningsloven § 2-2.

Christensen anfører videre at det ikke kan tas utlegg i motorvognen fordi ektefellen av helsemessige årsaker er avhengig av denne.

Dekningsloven § 2-3 gir regler om beslagsfrihet og etter bestemmelsens første ledd bokstav b kan det ikke tas beslag i transportmidler med en verdi tilsvarende to tredjedeler av folketrygdens grunnbeløp. Etter det opplyste anslås motorvognen å ha en verdi i størrelsesorden kr 150 000,- og faller således utenfor bestemmelsens anvendelsesområde.

Beslagsfriheten er utvidet i dekningsloven § 2-3 andre ledd som lyder:

«Dersom skyldneren eller noen som hører til dennes husstand lider av sykdom eller er ufør, skal det tas rimelig hensyn til det. I særlige tilfeller kan da ting som er nevnt under første ledd bokstav b, unntas selv om den samlede verdi overstiger to tredjedeler av folketrygdens grunnbeløp (avrundet til nærmeste hundre kroner).»

Om bestemmelsen i § 2-3 andre ledd og dens anvendelse fremgår av LB-2020-18362:

«Det skal altså foretas en skjønnsmessig vurdering av om det ut fra skyldnerens helsesituasjon er rimelig å unnta eiendelen fra beslag. Unntaksretten bør imidlertid ikke være så omfattende at skyldneren kan «neglisjere sin økonomiske forpliktelser i tillit til at han – i en grad som virker urimelig og støtende for rettsfølelsen – er beskyttet mot at det kan tas utlegg i hans eiendeler», se [Ot.prp.nr.27 \(1974–1975\) side 13](#).

Dersom bilens verdi overstiger beløpsbegrensningen, må det foreligge et særlig tilfelle som gjør det rimelig at bilen unntas fra beslag. Lagmannsretten legger til grunn at terskelen for å unnta slike eiendeler fra beslag er høy.»

For å belyse terskelen for å gjøre unntak fra beslag vises til LE-2022-155587 hvor det fremgår:

«Til sammenligning viser lagmannsretten til [LH-2011-14051](#), hvor en person som var sykmeldt på grunn av en kombinasjon av hjerteflimmer, psykiske problemer og smerter i rygg og bryst uten sikker årsak, og som hadde stor nytte av bil som bidro til å hindre isolasjon og redusere stressnivået, ikke var tilstrekkelig til at bestemmelsen kom til anvendelse. Bilens verdi var her anslått til 150 000 kroner. Lagmannsretten viser også til [LB-2020-18362](#), hvor beslagsfrihet i en bil til en verdi av 90 000 kroner ikke ble ansett rimelig. Lagmannsretten anså her helseproblemene som forholdsvis omfattende, med både bevegelsesproblemer og psykiske problemer som innebar at skyldner hadde problemer med

å ta kollektivtransport. I tillegg benyttet skyldner bilen både som transportmiddel og oppholdssted om natten.»

Det er fremlagt legeattest for ektefellen hvor det fremgår at hun har kroniske smerter i hofta og knær. Videre at hun sommeren 2022 ble operert for et komplisert ankelbrudd og at hun postoperativt pådro seg en stor blodpropp.

Etter rettens syn, og under henvisning til rettspraksis, tilsier ikke de medisinske opplysningene som foreligger at vi står overfor en helsesituasjon som gjør det rimelig å unnta motorvognen fra beslag etter dekningsloven § 2-3 andre ledd.

I saken ble det også lagt ned utleggstrekk, jf dekningsloven § 2-7 i Christensen ytelse fra arbeidsgiver. På tidspunkt for namsmannens oversendelse av klagen til retten var arbeidsforholdet avsluttet slik at det ikke løp noe aktivt lønnstrekk, og namsmannen har derfor ikke nærmere vurdert trekket.

Senere har det imidlertid fremkommet opplysning om at Christensen har til gode feriepengar hos tidligere arbeidsgiver som han motsetter seg at det kan gjøres trekk i. Dekningsloven § 2-7, jf tvangsfullbyrdsloven § 7-1 gir hjemmel for utleggstrekk i lønn og likestilte inntekter. Krav på feriepengar er likestilte inntekter og det kan tas utleggstrekk i disse.

Utleggstrekk kan etter dekningsloven § 2-7 bare besluttes hvis ytelsene overstiger det som skyldneren trenger for å dekke nødvendige utgifter for seg og sin husstand. Christensen er av namsmannen oppfordret til å gi opplysningar om sine økonomiske forhold, noe han ikke har gjort. Namsmannen har derfor i forbindelse med utleggsforretningen benyttet gjeldende livsoppholdssatser ved beregning av utleggstrekkets størrelse.

Etter de opplysningar Christensen har gitt synes det sannsynlig at det har skjedd endringer i hans løpende ytelse som kan ha betydning for utleggstrekket. Under forutsetning av at Christensen gir opplysningar og dokumenterer sine økonomiske forhold legger retten til grunn at namsmannen ved den vidare behandling av utleggstrekket kan vurdere trekkets omfang.

Det er imidlertid ikke grunnlag for å oppheve utleggstrekket.

Klagen tas etter dette ikke til følge.

SLUTNING

Klagen tas ikke til følge.

Retten hevet

Ole Christian Wenstøp Sørensen

Veiledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.